

Առիւթը ահա
Հայաստանի
նկարիչները

Հայրենական
Մեծ պատերազմին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ ԺՈՂԿՈՄՍՈՎԵՏԻՆ ԿԻՑ ԱՐՎԵՍՏԻ
ԳՈՐԾԵՐԻ ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ, ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՐ-
ՎԵՍՏԱԳԵՏՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԿԱ-
ՐԻՋՆԵՐԻ ՏՈՒՆ

75(47.925)(064)

ՍՏՈՒԳՎԱԾ Է 1961 թ.

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՆԿԱՐԻՋՆԵՐԸ—
ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

1414

A 2923

ВЫСТАВКА

**Советские художники Армении — Великой
Отечественной войне**

ЕРЕВАН ★ 1942

Իր միասնականությամբ հզոր՝ Սովետական երկիրը հայրենական մեծ պատերազմ է մղում ընդդեմ մեր հարազատ հողի սրբազան սահմանների վրա լկտի և ուխտադրուժ կերպով ռանձգություն արած Ֆաշիստական բարբարոսների:

Օրեցօր աճում և բազմանում է սովետական մարտիկների անհողող ուժը, նրանք հզոր և միաձույլ շարասյունով անցնում են ահեղ հարձակման: Հարված-հարվածի հետևից հասցնելով, նրանք մահացու պարտության են մատնում վաշթազ և արյունարբութչնաժուճ, գուրս լոնդելով նրան Սովետական Միության սահմաններից:

Հանճարեղ Ստալինը, բոլոր ժամանակների զորավարներից այլ խոչորագույնը, ղեկավարում է մարդկային պատմության մեջ անօրինակ այս պաշարը, և նրա անունն է ողևորում անմահ սխրագործություններ զործելու՝ սովետական ժողովրդի անձնազոհ գավակներին:

Ժողովրդական հերոսությանը, հայրենիքին նվիրվածությանը և նրա խիղախ պաշտպաններին է նվիր-

ված «Հայաստանի սովետական նկարիչները՝ Հայրենական Մեծ պատերազմին» ցուցահանդեսը:

Մերելի սառնորդի՝ Ի. Վ. Ստալինի և նրա ամենամերձագոր զինակիցներին՝ Մուրտուլի, Վորոչիլովի, Բերիայի և Մալենկովի աղնիվ կերպարանքներն են զրոշմամբ «Պաշտպանության Պետական Կոմիտե» զեզարվետական կառվի վրա (նկ. Ե. Սավայանի գործը): Անկեղծ, մեծ զգացմունքի ջերմությամբ է վերստեղծած Ի. Վ. Ստալինի կերպարանքը նրա կիսանդրում (գործ արվ. վաստ. գործիչ Ս. Սարգսյանի), ստալինյան թեմատիկայի զեզանկարչական արտադրություններում (գործ նկ. Պ. Սոլոմոնյանի), նկարիչներ Գ. Ալեաիսյանի, Գ. Բուռայանի և Պ. Գեփորյանի զրաֆիկական աշխատանքներում, զեզարվետական հյուսված գորգում (գործ՝ Դ. Ղարանֆիլյանի):

Քաղաքացիական պատերազմի և նրա ականափոր զորավարների ու սպամպետների սիրազործություններին են նվիրված ցուցահանդեսի կոմպոզիցիոն երկու զեզանկարչական կառվները—«Ի. Վ. Ստալինը և Կ. Ե. Վորոչիլովը Յարիցինի ճակատում» (գործ արվ. վաստ. գործիչ Ս. Առաքելյանի) և «Ի. Վ. Ստալինը, Կ. Ե. Վորոչիլովը և Ս. Մ. Բուդյոննին Յարիցինի ճակատում» (գործ Պ. Սիմոնյանի):

Զուտպ և խիստ զեզանկարչական զամձայով է արված նկարիչ Ե. Սավայանի՝ Սովետական Միության մարշալներ, քնկ. քնկ. Վորոչիլովի, Բուդյոննու և Տիմոշենկոյի առնական հզորակուռ խարակտերները:

Հուցահանդեսի զեզանկարչական խոշոր աշխա-

տանքներից ուշադրութեամբ է դրաւում «Մոսկւայի պաշտպանութեանը» մանուփնտալ բազմաֆիլուր պաննոն (դորժ՝ ժող. նկ. Մ. Սարյանի, նկ. Խ. Նսայանի, Բ. Քոլոզյանի բրիլադի), որի հիմնական մասիւն է սովետական մայրաքաղաքի հակայական կարմիր հրապարակը ահեղ ալիքով ծածկող տանկային մասերի ելուցթը:

Դաժան անհողողողութեամբ են շնչում մարտիկների հոգմահար դեմքերը, մարտական սիրադործութեաննէլի պայծաս փառքով է նշված նրանց կերպարանքները, ջախջախիչ ուժով են շարժվում նրանց երկաթյա լեզուները:

Հեռվում, երեկոյան ազոտ մթնշաղում հայիւլ երեսում են դպաստ Մոսկւայի ուրվալծերը, հինաւուրց կրեմլի վեհապանծ աշտարակները, իսկ առջևը, իրրե վսեմ հայրենասիրութեան մարմնացում՝ բրոնզյա Մինինը ձեռքի համարձակ շարժումով պայքարի է կոչում՝ իր ժողովրդի ապաստութեան համար:

Իր գեղանկարչական արժանիքներով արժեքաւոր պաննոն խորը զգացմունքով տալիս է մարտական աղօթյայի ահեղ մեծութեանը և դաժան իրադրութեան լարվածութեանը:

Հերոսական էնտուզիալմի բոցով է տողորված երկրորդ պաննոն — «Լենինգրադի պաշտպանութեան համար» (արվ. վաստ. գործիչ Մ. Առաքելյանի, Օ. Զարդարյանի և Մ. Տերատուրյանի բրիլադ): Ընդհանուր մաժոր տանը, ֆիլուրների բազմադանութեան առատութեանը և Լենինգրադի հոյակապ ճարտարապետութեան հզօրութեանը, չխախտելով դադափարա-

կան մտադրութեան խորութեանը՝ որոշ հանդիսավոր տոնականութիւն է տալիս պաննոյի կոմպոզիցիային :

«Բալթիական Կարմիր Ռազմա-ծովային Նավատորմի» մարտական հզօրութեան թեման վարպետներն արտահայտված է երրորդ պաննոյում (զործ՝ արվ. վաստ. զործիչ Գ. Գյուրջյանի) :

Պայծառ էմօցիոնալ բնույթ են կրում մյուս երեք խոշոր պաննոները՝ զեղանկարչական կոմպոզիցիան՝ սովետական ժողովրդի հերոսական պայքարը՝ Լենինի—Ստալինի հաղթական զրոշի տակ—թեմայի չուրջը (զործ՝ նկ. Մ. Արեղյանի, Ս. Թարգյանի, Ա. Շաքարյանի և Ա. Միրզոյանի) :

Սովետական ժողովրդի խելախ հերոսների քաջարի սխրագործութիւններին և բարձր հայրենասիրութեանը նվիրված զեղանկարչական ստեղծագործութիւններից ցուցահանդեսում աչքի են բնկնում Բ. Քոլոյյանի «Հեծելազորի զրոհը», Ս. Ղարապետյանի «Դոնորները», Խ. Եսայանի «Մարտական ընկերուհիները», Մ. Տիրատուրյանի «Պատրաստում են տաք հաղուտ Կարմիր բանակի համար», Վ. Գալֆեջյանի «Սովետական տանկիստի սխրագործութիւնը» և բազմաթիւ այլ աշխատանքներ :

Մեր հարապատ Կարմիր բանակի սիրելի մարտիկների և հրամանատարների համարձակ և անհողողող կերպարանքը ճշմարտացի և արտահայտիչ կերպով տալիս են ցուցադրված զինանկարային զեղանկարչութեան բազմաթիւ օրինակները՝ Սովետական Միութեան հերոսներ ընկ. Ընկ. Գրոմովը և Գրիգորուբովան (նկ. Ա. Սաղինյան), «Գաստեյլո» (նկ. Դ. Մխի-

թարյան), «Բրինկո» (նկ. Ս. Ղարադյոզյան) և Սովե-
տական Հայաստանի հերոսական մարտիկները, քաջա-
ջի զաւակների դիմանկարները—«Պ. Ղազարյան» (զործ
Ժող. նկ. Մ. Սարյանի) և ուրիշները:

Ժողովրդական հերոսության և ժողովրդական քա-
ջարկության օրինակներ տրված են ցուցահանդեսում
նաև քանդակագործական ստեղծագործություններում:

Դինամիկ, հերոսական թափով լի «Պարտիզան»
քանդակն ստեղծված է էպիքական մեծ խառնվածք
ունեցող՝ արվեստի վաստակավոր գործիչ Ա. Սար-
յանյանի ձեռքով:

Ուժեղ և արտահայտիչ է իր շարժման մեջ արվ.
վաստ. գործիչ Ս. Ստեփանյանի «Դեպի պարտիզան-
ները» քանդակագործական խումբը: Քաջարի «Պարտի-
զանի» կերպարանքն է տվել շնորհալի Ս. Մանասյանն
իր քանդակի մեջ:

Գ. Կեպկենովը ճշմարտացի և կենդանի կերպով է
տվել Սովետական Միության հերոս, ստալինյան
հպարտ բազե, անվախ սափառնորդ Վ. Տալալիխինի
առնական կերպարանքը՝ իր կոմպոզիցիոն դիմա-
նկարի մեջ: Քանդակագործական մյուս ստեղծա-
գործություններից ցուցահանդեսում ուշադրություն
են դրավում Ա. Ուրարտույի, Ա. Ստեփանյանի, Թ.
Զորեքչյանի և ուրիշների աշխատանքները:

Կարմիր բանակի և սովետական ժողովրդի մաք-
տական քաջարկության մասին պատմում են հայ
գրաֆիկ նկարիչների գործերը — Ժող. նկ. Հակոբ
Կոջոյանի «Սասունցի Դավթի կրտսեր եղբոր»
ընկ. Ս. Գրիգորյանի հարձակումը թշնամու մոտոցիկ-

լիտտի վրա», «Ընկեր Ավագյանի սիրապործությունը», նաև Մ. Աբեղյանի, Ա. Ղարիբյանի, Ա. Գառապարյանի, Է. Սարգսյանի և մյուսների գործերը: Խիստ սուր սարկազմով լին են Մ. Բաղդասարյանի՝ անարդ ֆաշիստ պարագլուխների զիմանկարները և ծաղրանկարները:

Քաղաքական սրությամբ և սոցիալսիրիշ ուժով են նշված ցուցահանդեսում գրված մարտական պլակատների՝ մեծ մասը (Ժող. նկ. Կոջոյանի, նկ. Ռ. Բեկրոսովի, Շ. Հովհաննիսյանի, Ա. Մամաջանյանի, Ա. Ջրինգարյանի և մյուսների աշխատանքները):

Սովետական արվեստը խնամքով է վերաբերվում յուրաքանչյուր ստեղծագործական անհատականությանը, ստեղծագործական թարմ սյուժետի յուրաքանչյուր նոր արտահայտությունը: Ցուցահանդեսում կան չափ նոր անուններ, չափ նոր խոստովանալից և շնորհալի արվեստագետներ: Գեղանկարչության մեջ աչքսրիսիններն են Է. Իսաբեկյանը, Վ. Աղաբաբյանը, Կ. Ղաղանջյանը և ուրիշները, քանդակագործության մեջ՝ Կ. Նիկոզոսյանը, Գ. Ջուրաբյանը և մյուսները:

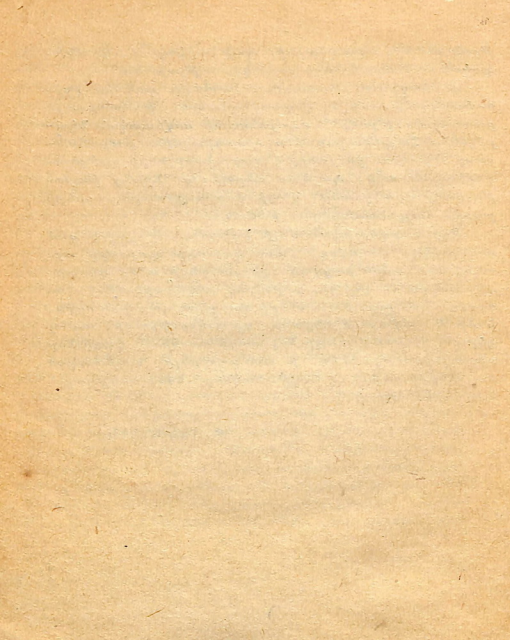
Նկարչի վրձինով, քանդակագործի փորիչով, ինչպես և մարտիկի հրացանով, սովետական մարդիկ պայքարում են իրենց հայրենիքի անկախություն, պատվի և ազատություն համար: Մոտակա հաղթանակի աչք հուզմունքը, որն զգում է սովետական ողջ ժողովուրդը՝ իր պայծառ մարմնացումն է գանում ցուցահանդեսում գեղանկարչական կտավների աշխույժ, օգտիմիստական բովանդակության մեջ, քանդակագործու-

թյան ուժեղ, արտահայտիչ պաթետիկայում, գրաֆիկական աչխատանքների սուր գինամիկայում:

Յուզադրված արտադրությունների քանակի լայնածավալությամբ և գեղարվեստական թեմատիկայի բազմազանությամբ՝ «Հայաստանի սովետական նկարիչները Հայրենական Մեծ պատերազմին» ցուցահանդեսը ակնառու ցուցանիշ է հայ նկարիչների ստեղծագործական աճի, ճշգրտա ապացույց նրանց խորաթափանց մոտեցմանը՝ գեպի մեր հերոսական օրերի բարձր հայրենասիրական թեման:

Ողջ մարդկության մոլի թշնամու՝ Փաշիզմի դեմ սովետական ժողովրդի մզած կատաղի պայքարի այս ահեղ մոմենտին բացված ցուցահանդեսն իր գեղարվեստական հուզիչ կերպարներով բարձրացնում է ժողովրդական լայն մասսաների ստեղծագործական ուղին, ի մի է հավաքում նրանց գիտակցությունը, ուժեղ կերպով կոչում է գեպի նոր հաղթանակներ, գեպի նոր սխրագործություններ ի փառս սիրելի սովետական հայրենիքի և խոշոր հաղթանակների հզոր ուղեչնչողի՝ հանճարեղ Ստալինի:

Մ. ԲԱՐԵՆՁԻԿՈՎ,

4 U S U L A 9

ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԿՐՃԱՏՈՒՄՆԵՐ

կ .—կտալ

յուզ .—յուզաներկ

թ .—թուղթ

մ .—մատիտ

սլ .—սլաստեղ

ած .—ածուխ

դ .—դուաշ

զր .—զրիչ

Յուրաքանչյուր անվան դիմացի թվերը նշանակում
են էքսպոննատի չափերը սանտիմետրներով՝ բարձրու-
թյուն, լայնություն և խորություն :

ԱՐԵՂՅԱՆ Մ. Մ.

(Շփանշանակիր)

1. Լենինի—Ստալինի դրոշով առաջ դեպի հաղ-
թանակ—պաննո, կտ. յուղ. 300×200

2. Լենինի—Ստալինի դրոշով առաջ դեպի հաղ-
թանակ—պաննոյի էսքիզ, թ. զ. 48×32

3. Պարտիզաններ, առաջ—թ. ած. ջր. 18×48

4. Պարտիզաններ—թ. ած. ջր. 38×48

5. Գրոհ—թ. սեպիա 26×38

6. Հերոս օդաչուի մահը—թ. սեպիա 26×38

7. Հրետանավորներ—թ. ած. ջր. 33×48

8. Ֆաշիստների զազանությունները—թ. սեպիա
26×38

9. Հանուն հայրենիքի—թ. ած. ջր. 33×34

10. Ֆաշիստների զազանությունները— թ. սեպիա
26×28

ԱԳՐՅԱՆ Լ. Ս.

11. Հեծելազորի գրոհը—կտ. յուղ. 57×68
68×11

ԱՆԻԿՅԱՆ Վ.

(Արվեստի վաստ. գործիչ)

12. Գրոհ—թ. դուն. մասիւս 44×58

ԱՂԱԲԱԲՅԱՆ Վ. Կ.

13. Պարտիզանուհին օգնություն է ցույց տալիս
վիրավորվածին—կտ. յուղ. 77×100

ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ Ս. Ա.

(Արվեստի վաստ. գործիչ)

14. Ի. Վ. Ստալինը և Կ. Ե. Վսրոշիկովը Ցարի-
ցինի նակատում—կտ. յուղ. 133×94

15. Պարտիզանների հարձակումը—կտ. յուղ.
95×133

Նկարիչների բրիգադա՝

ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ Ս. Ա. (արվ. վաստ. գործ.)

ԶԱՐԴԱՐՅԱՆ Օ. Մ.,

ՏԻՐԱՏՈՒՐՅԱՆ Մ. Թ.

16. Լենինգրադի պաշտպանության համար—պան-
դո— կտ. յուղ. 200×300

ԱՎԱԳՅԱՆ Ս.

17. Բարձունքի գրավումը—կտ. յուղ. 41×59

ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ Գ.

18. Ի. Վ. Ստալին—*թ. մատ.* 24×24

19. Ի. Վ. Ստալին—*թ. մատ.* 20×31

20. Ի. Վ. Ստալին և Ս. ՕՐՋՈՆՆԻԿԻՉԵ—*թ. մատ.*
32×25

ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ Մ. Մ.

21. Գեբելսյան պրոպագանդայի անիվը գործում
է—*թ. տուշ* 20×20

22. Մոսկվայի զոոպարկը մոտիկ ապագայում —
թ. տուշ 26×29

23. Ֆյուրերի «նարայիկ» հետախույզները —
թ. տուշ 17×25

24. Երեք մոմենտ—*թ. տուշ* 17×25

25. Հիտլերի «ֆալաֆակրքուրյունը» — *թ. տուշ*
30×44

26. Գեբելսի հիստերիկ կոչերը—*թ. տուշ* 27×44

27—35. «Զտարյուն ռասայի» «գտարյուն» ներ-
կայացուցիչները (*Մադրանկարային զխմանկարներ*) —
թ. մատ. 31×43

ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ Ս.

36. Հանուն հայրենիքի—*դիպո*

ԲԵԴՐՈՍՈՎՆԻ Ռ. Ս.

37. Կապիտան Գաստելլոյի հերոսական սխրագոր-

ծուքյունը—*թ. ամ.* 49×69

38. Մարտ օգոստ—*թ. ամ.* 67×51

39. Գրոհ—*թ. ջր.* 34×52

40. Հանուն հայրենիքի, հանուն Ստալինի—*դրամ*—*թ. ջր.* 61×44

41. «Սովետական Հայաստանի նկարիչները հայրենական մեծ պատերազմին» ցուցահանդեսի կատալոգի շապիկը—*թ. ամ.* 19×13

42. «Սովետական Հայաստանի նկարիչները հայրենական մեծ պատերազմին» ցուցահանդեսի ափիշալի էսկիզը—*թ. ամ.* 60×35

ԲԵՋԱՆՅԱՆ Ն. Կ.

43. Կարմիր-բանակայինը դահուկների վրա—*դրամ* 38×43×20

44. Պարտիզանուհի—*դրամ* 35×10×9

45. Հանուն հայրենիքի—*դրամ* 67×21×23

ԲՐՈՒՏՅԱՆ Գ. Ա.

46. Վ. Ի. Լենին—*լենոգրավյուրա* 23×26

47. Ի. Վ. Ստալին—*լենոգրավյուրա* 23×26

48. Վ. Մ. Մոլոտով—*լենոգրավյուրա* 23×26

49. Կ. Ե. Վորոշիլով—*լենոգրավյուրա* 20×27

50. Տրոֆեյ—*լենոգրավյուրա* 18×24

51. Գրոհ—*լենոգրավյուրա* 20×30

52. Պարտիզանները փաշիստական բանակի թիկունքում—*թ. դր.* 20×30

53. Պարտիզանների հարձակումը՝ փաշիստական
տանկերի վրա—թ. զր. 20×30

54. Դիվերսանտների ձերբակալումը—թ. զր.
20×30

55. Ֆաշիստական շտաբի ոչնչացումը—թ. զր.
20×30

56. Գնդացրավորներ—թ. զր. 20×30

57. Սնայպերական կրակ—թ. զր. 20×30

58. Թշնամու բնդանոթով բշնամու դեմ—թ. զր.
20×30

59. Տանկիստի հերոսությունը—թ. զր. 20×30

60. Օդային մարտից հետո—թ. զր. 20×30

ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ ԱՆ. Վ.

61. Պարտիզաններ—թ. տուչ 32×42

62. Փոխարինենք մեր ամուսիններին ու եղբայր-
ներին—լիտ. 38×55

63. Հարձակում բշնամու տանկի վրա—թ. տուչ
32×42

64. Առաջին օգնություն—թ. տուչ 32×42

65. Թշնամու դեսանտի ոչնչացումը—թ. ած.
40×58

ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ Ս. Ա.

66. Պարտիզաններ—լիտ. 38×49

67. Կրճճով պաշտպանենք հայրենիքը—լիտ.
38×49

ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ Պ.

68. Ի. Վ. Ստալին—թ. տուչ 31×24
 69. Տանկային զրոհ—թ. դատուչ 45×32
 70. Գրոհ քարձուցիքը զրավելու համար—թ. տուչ
 12×20
 71. Հետախույզներ—թ. դատուչ 21×18
 72. Հանուն հայրենիքի, հանուն Ստալինի—
 թ. ջր. 70×60

ԳՅՈՒՐՋՅԱՆ Գ. Մ.

(Արվեստի վաստ. գործիչ)

73. Բալթիկի ռազմա-ծովային նավատորմը —
 պաննո 200×300

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ Հ. Ա.

75. Սովետական ժողովուրդների ռազմական ուժը
 —պլակատ, թ. ջր. 65×47

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ Գ.

76. Թալան—կտ. յուղ. 50×60

ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ Դ. Տ.

77. Դիտակետում—պլատո. $28 \times 14 \times 18$
 78. Սովետական մայր—գիպս $55 \times 20 \times 18$

ԵՍԱՅԱՆ Խ. Ա.

79. Հրածեշտ—*կտ. յուղ.* 93×102

80. Մարտական ընկերուհիներ—*կտ. յուղ.* 45×53

ԵՍԱՅԱՆ Խ. Ա. ԵՎ ՔՈԼՈՉՅԱՆ Բ. Ա.

81. Ընկ. Գրիգորյանի սխրագործությունը— *կտ. յուղ.* 60×75

ԶԱՐԳԱՐՅԱՆ Օ. Մ.

82. Զեին սպասում—*կտ. յուղ.* 65×72

83. Մարդասպաններ—*կտ. յուղ.* 58×85

84. Պարապմունքից հետո—*թ. պատռել* 46×67

85. Հակաժաշխատական ցույց—*թ. դատչ* 46×67

ԹԱՐՅԱՆ Ս. Մ.

86. Առաջ հանուն հաղթանակի—*պաննո. կտ.* 200×300

87. Առաջ հանուն հաղթանակի—*պաննոյի էսքիզ, թ. դատչ* 40×55

88. Հրածեշտ—*դիպս* 50×20×30

89. Հարցաֆնություն—նկարագրողում Ն. Զա-
րյանի «Վրեժ» պիեսի—*կտ. յուղ.* 35×50

ԻՍԱԲԵԿՅԱՆ Հ. Ա.

90. Պարաշյուտային դեսանտ—*կտ. յուղ.* 145×105

ԻՍԱԲԵԿՅԱՆ Է. Ա.

91. Ազատագրված գյուղում—*Կտ. յուղ.* 45×54

ԻՍԿԱՆԴԱՐՅԱՆ Ի.

92. Թշնամու հետքով—*բարեկյլք, գեղս* 66×82

93. Պարտիզանուհի—*պլաստ.*

ՂԱՐԱՆՖԻՅԱՆ Գ. Գ.

94. Ընկեր Ստալինի դիմանկարը —*գորդ* 135×185

ՂԱՅՖԵՋՅԱՆ Վ. Ն.

95. Սովետական տանկիստի սխրագործությունը—
Կտ. դասուչ. 42×72

ԿԻՊԻՆՈՎ Գ. Ի.

96. Սովետական Միության հերոս Վ. Տալալի-
խին — *էտյուդ կոմպոզիցիայի համար, պլաստիկ*
 $50 \times 16 \times 16$

ԿՈՋՈՅԱՆ Հ.

(Ժող. նկարիչ, շեմշանակիր)

97. Ֆաշիստական մարդկույրներ—*թ. դ.* 45×64

98. Ընկեր Ավագյանի հերոսական սխրագործու-
թյունը—*թ. դ.* 45×64

99. «Սասունցի Գավթի կրտսեր եղբոր»՝ ընկեր
Ա. Գրիգորյանի հարձակումը ֆաշիստական մոտոցիկ-
լիստի վրա—թ. զառ. 45×64

100. Հանուն հայրենիքի, հանուն Ստալինի —
սլահաս, թ. ջր.

ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ Վ.

101. ՀՕԲՊ-ի պարապմունք—թ. ած. 44×60

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ Շ.

102. Ֆաշիզմը սով է և աղֆատություն—սլահաս,
լիտ. 67×49

ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ Գ.

103. Գեասանի ոչնչացումը—լիտ. յուզ. 70×56

ՂԱՐԻԲՅԱՆ Ա. Ս.

104. Ֆաշիստական դեասանի ոչնչացումը—զառ. 2
42×50

105. Հայրենական պատերազմի մասնակից ընկեր
Ավետիս Եղիազարյանի պորտրեն—սեպ. 25×15

106. Կապիտան Գաստելլոյի հերոսական սխրագոր-
ծությունը—ած. 50×40

107. Հայրենական պատերազմի մասնակից ընկեր
Շչեքիկով (կալմիկ)—սեպ. 25×15

108. Պարտիզաններ—թ. յուզ. 50×42

109. Հետախուզութիւն—թ. դ. 40×30
 110. Ծովային մարտ—թ. դ. 40×30
 111. Օդային մարտ—թ. դ. 25×35
 112. Կարմիր բանակի հարձակումը—թ. տ. 25×35
 113. Ռազմա-ծովային նավատորմը արշավանում
 —թ. դ. 30×40
 114. Ֆաշիստական տանկի ոչնչացումը—թ. լիտ.
 25×30

ՂԱԶԱՆՋՅԱՆ Կ. Վ.

115. Թշնամու թիկունքում—կտ. յուղ. 55×70

ՂԱՐԱԳՅՈՋՅԱՆ ՀԱՅԿԱԶ

116. Հրաժեշտ—կտ. յուղ. 60×70
 117. Գունավոր մետաղ՝ պաշտպանության փռն-
 դին—կտ. յուղ. 61×61
 118. Պատանի պարտիզանը—կտ. յուղ. 61×71

ՂԱՐԱԳՅՈՋՅԱՆ ՍԵԴԱ

119. Դռնորմեր—կտ. յուղ. 83×68
 120. Սովետական Միության հերոս Պ. Ա. Բրիցկո
 — կտ. յուղ.

ՄԱՄԱԶԱՆՅԱՆ Ա. Պ.

121. Գրոհ—ֆ. 40×30
 122. Թշնամու վրա—լիտ. 50×65

ՄԱՆԱՍՅԱՆ Ս. Մ.

123. Պարտիզան—գրպա $175 \times 40 \times 40$

ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ Ս.

124. Ռոմանիարված պատվի համար—գրպա
 $27 \times 26 \times 26$

ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ Ռ.

125. Հերոսություն—գա. յուղ. 70×61

ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ Հ.

126. Պարտիզաններ—գա. յուղ. 82×105

ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ Գ.

127. Ընկ. Բուդյոճնու դիմանկարը—գա. յուղ.
 68×83

128. ՍՍՌՄ-ի հերոս Գատեկոյի դիմանկարը —
գա. յուղ. 68×83

ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ Կ. Բ.

129. Ռմբակոծություն—գրպա 10×30

130. Հանգախոր աշխարհագրականը—գրպա
 $11 \times 11 \times 36$

131. Ուզբեկուհի—գրպա $35 \times 11 \times 11$

132. Պարտիզանուհի—*գրպս* $36 \times 11 \times 11$
 133. Ֆաշիզմի սարսափները—*գրպս* $31 \times 14 \times 15$
 134. Պարտիզան—*սլատտ*. $32 \times 25 \times 10$
 135. Ժամանակակից եվրոպան—*գրպս* $32 \times 35 \times 19$
 136. Կրակեցե՛ք, միևնույն է, չե՛մ ասի—*սլատտ*.
 $29 \times 9 \times 10$

ԶՈՐԵՔԶՅԱՆ Թ. Ս.

137. Հաղթանակը մերը կլինի—*գրպս*.
 138. Աշխարհագրական—*գրպս*.
 139. Կարմիր-բանակային—*գրպս*, *ֆեր*.

ԶԻԼԻՆԳԱՐՅԱՆ Ա. Ա.

140. Վրիժառուներ—*կտ*. *յուղ*. 100×135

ԶՈՒԲԱՐՅԱՆ Ղ.

141. Առաջին օգնություն—*գրպս* $25 \times 13 \times 18$

ՊԱՐՈՆՅԱՆ Գ. Գ. (ԳՈՒՐՈՍ)

142. ՍՍՌՄ մարշալ Ս. Մ. Բուդյոննին դաշտա-
 յին շտաբում—*կտ*: *յուղ*. 55×70

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Գ.

143. Պարտիզաններ—*կտ*. *յուղ*. 60×72

ՌԱՇՄԱԶՅԱՆ Ս . Տ .

144. Պարտիզանների գրոհը—*կտ . յուղ . 62*×*83*

145. Վիրավոր պարտիզանը—*կտ . յուղ . 66*×*87*

ՍԱՎԱՅԱՆ Ե . Մ .

146. Պաշտպանութեան պետական կոմիտեն—*կտ . յուղ . 200*×*170*

147. Ընկեր Ստալին—*կտ . յուղ . 90*×*60*

148. Ընկեր Ստալին—*կտ . յուղ . 90*×*60*

149. Ընկեր Վորոշիլով—*կտ . յուղ . 120*×*60*

150. Ընկեր Մոլոտով—*կտ . յուղ . 120*×*60*

151. Սովետական Միութեան մարշալներ՝ ընկերներ Տիմոշենկոն, Վորոշիլովը և Բուդյոննին — *կտ . յուղ . 66*×*90*

152. Ֆաշիստների զազանությունները—*կտ . յուղ . 50*×*65*

ՍԱԳԻՆՅԱՆ Ա . Ա .

153. Սովետական Միութեան հերոս ընկ . Գրիգորյուբովայի դիմանկարը—*կտ . յուղ . 86*×*65*

154. Սովետական Միութեան հերոս ընկ . Գրոմովի դիմանկարը—*կտ . յուղ . 58*×*81*

155. Պարտիզաններ—*կտ . յուղ . 58*×*81*

156. Սոցիալիստական աշխատանքի հերոս ընկեր Կոստիկովի դիմանկարը—*կտ . յուղ . 81*×*58*

ՍԱՐԳՍՅԱՆ Ա. Գ.

157. Պիոներներն օգնում են կոլտոգի քերֆահա-
վաֆին—*լիտ.* 31×44
158. Առաջին օգնություն վիրավորվածներին —
լիտ. 31×44

ՍԱՐԳՍՅԱՆ ԱՐԱ Մ.

- (Արվեստի վաստ. գործիչ, շֆանշանակիր)
159. Ի. Վ. Ստալին—*կիսանդրի, դրանիտ*
160. Պարտիզան—*դիպու*

ՍԱՐԳՍՅԱՆ ԷԳ. Գ.

161. Պարտիզանները քաֆստարանում—*կտ. յուղ.*
 74×102
162. Թշնամու գումակի ուժրակոծումը—*կտ. յուղ.*
 103×90
163. Վրիժառուներ—*թ. դ.* 46×60
164. Վիրավոր հրամանատարը—*թ. դ.* 48×63
165. Մոսկվայի մատույցներում—*թ. դ.*
166. Կապիտան Գաստելլոյի սիրագործությունը—
թ. ած. 38×50
167. Վրեժ—*թ. տուչ.* 50×36

ՍԱՐՅԱՆ Մ. Ս.

- (ժող. նկարիչ, կրկնակի շֆանշանակիր)
168. Օդաչու Պատրիկ Գազազյանի դիմանկարը

Նկարիչների քրիզադա՝

ՍԱՐՅԱՆ Մ. Ա. (Ժող. նկարիչ, կրկնակի
շֆանշանակիր)

ԵՍԱՅԱՆ Խ. Ա.

ՔՈԼՈԶՅԱՆ Բ. Ա.

169. Մոսկվայի պաշտպանութեան համար—պաննո
կա. դ. 200×300

ՍԻՄՈՆՅԱՆ Կ. Ս.

170. Պարտիզաններ—կա. յուղ. 76×85

ՍԻՄՈՆՅԱՆ Պ. Հ.

171. Հրածեշտ—կա. յուղ. 94×102

172. Ի. Վ. Ստալինը, Կ. Ե. Վորոշիլովը և
Ս. Մ. Բուդյոննին Ցարիցինի հակատուփ—կա. յուղ.
 37×90

ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆ Պ. Գ.

173. Ընկեր Ստալինի դիմանկարը—կա. յուղ.
 86×83

174. Ընկեր Վորոշիլովի դիմանկարը —կա. յուղ.
 84×68

175. Տանկային գրոհ—կա. յուղ. 85×77

ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ Կ.

176—188. Կարմիր բանակի հրամանատարների ու
մարտիկների դիմանկարներ—*թ. մաս*. 30×20

ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ Ա. Լ.

189. Հանուն հայրենիքի—*գրպա* $130 \times 65 \times 80$

ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ Ս. Լ.

(Արվեստի վաստ. գործիչ, շխանակիր)

190. Ընկեր վարդիլով—*գրպա*, *էսքիզ* $58 \times 15 \times 15$

191. Գեղի պարտիզանները—*էսքիզ*, *գրպա*
 $45 \times 31 \times 18$

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Է.

192. Գրոհ—*գրպա*

ՏԱՐԱԳՐՈՍ

193. Բանակայինները ֆողարկում են հրանոթը—
մաս. 30×40

194. Գնդացրորդը դիրքում—*մաս*. 30×40

195. Հետախույզ—*թ. մաս*. 30×40

196. Խրամատում—*թ. մաս*. 30×40

ՏԻՐԱՏՈՒՐՅԱՆ Մ. Մ.

197. Պատրաստում են տաֆ հագուստ Կարմիր
բանակի համար—*կա. յուղ*. 68×83

198. Հերոսուհի—*կա. յուղ*. 62×53

ՈՒՐԱՐՏՈՒ Ա.

199. Վրեժի երդում—*պլաստիկ* 45×17×15

ՔՈՂՈՋՅԱՆ Բ. Ա.

200. Պարտիզանների հարձակումը քշմամու մարտ-
կոցի վրա—*կտ. յուղ.* 68×94

201. Հեծելազորի գրոհը—*կ. զ.* 32×67

ՔՈՋԿԱՆՅԱՆ Վ.

202. Մենք կհատուցենք—*գիպս* 38×16×27

Նկարիչների բրիգադա՝

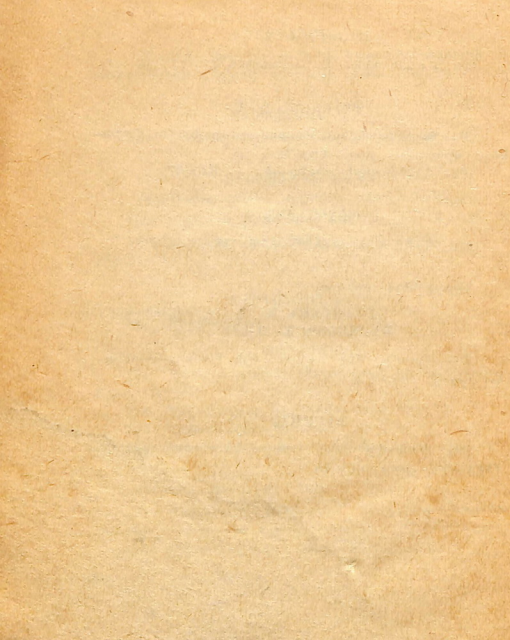
ՇԱՔԱՐՅԱՆ Ա. Ն. (շֆանշանակիր)
ՄԻՐՋՈՅԱՆ Ա. Օ.

203. Առաջ, մեր հաղթանակի համար—*պաննո,*
կտ. յուղ. 195×450

ՖԵՐՄԱՆՅԱՆ Գ.

204. Մարտից առաջ մտնում են պարտիայի շար-
քերը—*կտ. յուղ.* 65×75

ՎՖ 535, տիրաժ 160, պատվեր № 522
Ստորագրվել է՝ տպագրության 8/1 1942

Պետքազնրատի տպարան, Երևան. Ալլանդերգյան № 65

գԱԱ Հիմնարար գիտ. գրադ.

FL0036953

33
30

24

A $\frac{I}{2923}$

Прос.